

Últims dies per a participar al VIII Premi Joan Oró

El termini per a enviar articles i obres
multimèdia a concurs acaba el 31 de
desembre

El proper 31 de desembre a les 23.59 finalitza el període per a enviar obres a concurs per al VIII Premi Joan Oró de divulgació de la recerca científica. El premi, que va obrir la seva actual convocatòria a l'octubre, consta de dues categories: article i multimèdia.

A la divulgació de la recerca científica

- Destinat a:** Joves investigadors/es, menors de 35 anys, que es dediquin a la recerca científica, que vulguin fer conèixer el seu treball a la societat i els mitjans de comunicació.
- Convoca:** Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) amb el patrocini del Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.
- Modalitats:** **ARTICLE**
PRODUCTE MULTIMÈDIA: WEB, BLOC, VÍDEO, ETC.
- Premis:** 1.000€ per a l'obra guanyadora en cada modalitat
350€ per accésit (màxim de tres per modalitat)
- Termini:** 31 de desembre de 2011

Podeu consultar les bases al web
www.accc.cat

Secretaria del Premi
Associació Catalana de Comunicació Científica
Rambla de Catalunya 10, 1r 08007 Barcelona
Tel: 93 412 11 11 secretaria-tecnica@accc.cat

Patrocina:
Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia
i Coneixement

Els articles, els webs i els blocs que es presentin a concurs s'han d'enviar per correu electrònic a secretaria-tecnica@accc.cat. Els vídeos que es presentin a la categoria multimèdia s'han d'enviar en DVD per correu postal a: Associació Catalana de Comunicació Científica. Rambla de Catalunya 10, 1r - 08007 Barcelona.

El guardó consta de dos premis de 1.000€ per a cadascun dels guanyadors en cada categoria i fins a sis accésits de 350€ cadascun (màxim tres per cada modalitat).

Hi ha més informació a les bases del concurs al web de l'ACCC: <http://bit.ly/qrmDw6>

Nous reptes per a la divulgació

Article escrit per Cristina Ribas, presidenta de
l'ACCC, publicat el 9 de desembre de 2011 a
La Vanguardia

Catalunya té una llarga tradició en divulgació. *La Vanguardia*, sense anar més lluny, va publicar un reeixit conjunt de suplementos, de mitjans dels 80 a mitjans dels 90. La ràdio i la televisió van agafar el relleu mediàtic en crear espais especialitzats, i sempre hem disposat de museus i centres dedicats a la difusió de la ciència. Tots han fet possible que la societat valori tota la cultura científica alhora que s'han format perfils professionals específics. L'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) agrupa 200 d'aquests professionals, periodistes, científics o divulgadors.

En l'última dècada, la comunicació de la ciència ha anat canviant per la revolució digital i els seus efectes en l'ecosistema mediàtic juntament amb les successives crisis del mercat laboral. Si la majoria de les persones que van crear l'ACCC el 1990 eren periodistes que treballaven als mitjans de comunicació o científics interessats per la divulgació, a qui després es van afegir comunicadors professionals contractats pels centres d'investigació, avui són més les persones que es dediquen per compte propi a divulgar la ciència. Treballen regularment o esporàdicament per a mitjans o institucions, o simplement ho fan per interès personal. Ara hi ha més divulgació que mai ja que els canals s'han ampliat i les tecnologies que ho fan possible són accessibles i barates.

La formació ha de conduir al domini de l'ús de les eines disponibles com a creadors i creadores i no només com a consumidors i consumidoras. Un altre aspecte és que ara és més important la xarxa a la qual pertanyes que no pas la institució per a la qual treballes. Per als governs és exigible que creïn les condicions adequades per a què les iniciatives que es produeixen es desenvolupin i creixin, abandonant costosos projectes estrella d'altres èpoques. Això no significa que calgui prescindir dels pressupostos en comunicació de

la ciència. Més aviat al contrari: avui la comunicació és part inseparable de la investigació, com la investigació ho és de la societat i de les seves prioritats. Els comunicadors i les comunicadores poden i han de construir la ciència més innovadora que es fa avui dia, des de projectes com FuturICT a Europa o el moviment global Open Data. Estarem a l'alçada?

Cristina Ribas

Presidenta de l'Associació Catalana de Comunicació Científica
www.cristinaribas.net

Les possibilitats presents i futures de la neurociència

Crònica de la jornada «El 2012, de què parlarem? De neurociències», organitzada per la Fundació Ciència en Societat, amb el suport de l'ACCC

Rubén Permuy i Xavi Joya (ACCC). No va quedar cap cadira lliure a la sala de l'Institut d'Estudis Catalans on es va dur a terme la jornada de neurociències. L'aforament complet, el passat 14 de desembre, de l'acte «El 2012, de què parlarem? De neurociències», organitzat per la secció Biologia i Societat de la Societat Catalana de Biologia, filial de l'Institut d'Estudis Catalans (SCB-IEC), amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) i la Fundació Ciència en Societat, va ser una bona mostra del grau d'interès de què gaudeix la neurociència a l'actualitat. El cervell, tantes vegades mencionat com «el gran desconegut», ha començat a donar moltes pistes sobre quin és el quid del seu funcionament.

Millora de la tècnica

«Actualment la tècnica ens permet conèixer molts problemes -del sistema nerviós- de petita estructura», va afirmar Carme Junqué. La catedràtica de psicobiologia de la Universitat de Barcelona (UB) va mostrar la importància de la resonància magnètica nuclear per a observar l'anatomia cerebral i l'associació amb diferents patologies.

«La quantitat d'experiència pot modificar el cervell. De fet, un cervell, encara que sigui adult, es pot modificar», va afirmar la investigadora de la UB per a posar de relleu les passes que ha fet la tècnica.

*D'esquerra a dreta: Cristina Junyent, Cristina Ribas i Lluís Tort
(Foto: Mercè Piqueras)*

El comportament del cervell

Lourdes Fañanás, professora i investigadora del Departament de Biologia Animal de la UB, va parlar de la importància del cervell com a òrgan receptor de senyals ambientals i responsable també d'emetre'n per adaptar-se a aquest ambient. La doctora Fañanás va apuntar que «cada dia tenim més senyals que indiquen que l'aparició de trastorns mentals està relacionada amb la interacció de gens i ambient».

«Els individus bilingües tenen menys probabilitats de tenir una malaltia mental», aquesta va ser una de les conclusions de Núria Sebastian, investigadora del Center for Brain and Cognition de la UPF, qui va centrar la seva intervenció en la neurociència cognitiva.

La recerca neurocientífica en augment

Noranta-tres grups de recerca amb al voltant de mil investigadors. Aquestes són les xifres que indiquen quins són els recursos humans amb què compta la recerca neurocientífica al nostre país. Josep Saura, investigador de la UB i membre de la Societat Catalana de Biologia (SCB), va presentar el mapa de la recerca en neurociències a Catalunya. Saura va indicar que malgrat la

situació econòmica actual, l'existència d'un centre que agrupés tot aquest coneixement ajudaria a seguir creixent.

El pes de la neurociència augmentarà durant l'any vinent. De fet, el proper 2012 se celebra l'Any de la Neurociència a Espanya, ja que el congrés organitzat per la Federació Europea de Societats de Neurociències (FENS) tindrà lloc a Barcelona. Mara Dierssen, investigadora del Centre de Regulació Genòmica (CRG), va presentar les accions que es volen dur a terme a la trobada que tindrà lloc a Barcelona al juliol «amb una vocació divulgadora», va afirmar. L'esdeveniment es planteja com a una oportunitat per a què joves investigadors puguin conèixer els centres de recerca de la capital catalana i per a què la societat en general compregui millor què és aquesta disciplina.

L'ACCC a l'acte

La jornada de l'IEC va ser presentada per Cristina Junyent, presidenta de la Fundació Ciència en Societat i coordinadora de la Secció Ciència i Societat de la SCB; Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC i professora de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i per Lluís Tort, president de la SCB i catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona. Tort va indicar que al 2012, a més de ser l'Any de la Neurociència, es complirà el centenari de la Societat Catalana de Biologia i va presentar un resum del program que s'està preparant per commemorar-ho.

Més informació a la documentació recomanada pels ponents: <http://bit.ly/rvIXAi>

Cristina Ribas: «A la societat li interessa que hi hagi bona comunicació científica»

L'ACCC va participar al debat de «La comunicació per a la sostenibilitat a Catalunya»

Rubén Permuy (ACCC). «Ajuntar-nos en una associació amb una mirada professional ens pot

ajudar a crear les condicions que volem per a la professionalització de la comunicació científica». Aquesta va ser una de les valoracions de Cristina Ribas, presidenta de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), que va participar al debat «La comunicació ambiental a Catalunya». El passat 19 de desembre, el Centre UNESCO de Catalunya va organitzar la cloenda del curs de Comunicadors per al Desenvolupament Sostenible en un acte públic al Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC). Sota el títol «La comunicació per a la sostenibilitat a Catalunya» es van donar cita comunicadors i periodistes científics catalans per a analitzar la comunicació científica al nostre país.

D'esquerra a dreta: Manel Cunill, Cristina Ribas, Xavier Duran i Teresa Escalas (Foto: ACCC)

Socialització de la ciència

L'acte va començar amb la presentació de Montserrat Rius, presidenta de la Comissió de Formació del CPC, que va donar pas a la conferència del comunicador ambiental i membre de l'ACCC Jordi Bigues. Sota el títol «Un futur diferent», Bigues va analitzar la situació de la sostenibilitat i quins passos s'han de seguir per a aconseguir un món millor. Un dels objectius per al comunicador serà lluitar «contra el fonamentalisme tecnològic i l'integrisme científista que diu què és i què no és científic, limitant la ciència i sotmetent-la als poders econòmics». Aquest fonamentalisme es compensa, per a Bigues, amb «el naixement de la ciència post-normal com a resposta dels moviments socials a aquesta apropiació».

La comunicació ambiental a Catalunya

Després de la conferència de Jordi Bigues, Xavier Duran, periodista científic i membre de l'ACCC,

va moderar el debat «La comunicació ambiental a Catalunya», en el qual va participar Cristina Ribas. La periodista i professora de la UPF va destacar els canvis tecnològics que s'estan produint a la comunicació en general amb la consegüent «democratització del coneixement». Per a la presidenta de l'ACCC, això ha permès que la comunicació científica «s'hagi estès a més canals». Ribas va destacar el paper de l'ACCC a l'hora d'intentar aconseguir millorar la situació de la comunicació científica al nostre país: «ajuntar-nos en una associació amb una mirada professional ens pot ajudar a crear les condicions que volem per a la professionalització de la comunicació científica. El que passa és que es professionalitzarà d'una manera diferent de la que hem conegut fins ara».

Teresa Escalas, directora de l'Observatori per a la Difusió Científica de la UAB, i també membre de l'ACCC, en la seva participació en el debat va afirmar que la clau de la comunicació científica no radica només en el fet de saber comunicar. Segons Escalas, «necessitem una societat informada però també emocionada i activa. Uns científics que a més d'informar tinguin altres objectius, com ara divulgar».

Sobre la comunicació ambiental en concret, Cristina Ribas va indicar que, segons la seva opinió, la protecció del medi ambient està vista per la societat com a una despesa. Per a solucionar-ho, creu que «cal incorporar el medi ambient al context econòmic a l'hora de decidir com volem créixer i què volem ser».

Podeu veure el vídeo resum de l'acte a: <http://vimeo.com/33990421>

La conferència inicial va anar a càrrec de Jordi Bigues (foto: ACCC)

Ciència entre canyes

Membres de l'ACCC participen en el primer *Beer for Science* Forum a Barcelona

Xavi Joya (ACCC). El passat dijous 15 de desembre es va celebrar a Barcelona el primer *Beer for Science* Forum. L'acte va tenir lloc al Bar Dostrece del barri del Raval i van assistir-hi unes 30 persones. La trobada va néixer fa aproximadament un any durant el congrés *Media for Science* Forum, que es va celebrar a Madrid. En aquell congrés es va debatre sobre les perspectives de futur de la comunicació científica espanyola i va finalitzar amb alguns dels assistents intercanviant impressions al voltant de la barra d'un bar.

Per això, Óscar Menéndez (@omenendez), Javier Armentia (@javierarmentia) i Pampa G. Molina (@pampanilla), entre d'altres, van organitzar formalment el primer *Beer for Science* Forum. L'èxit de la primera convocatòria va ser el causant que se'n celebressin d'altres i, des de llavors, ja s'han dut a terme un bon grapat de cerceces científiques arreu del país.

La intenció d'aquesta iniciativa és reunir periodistes, divulgadors i científics al voltant d'una barra i aprofitar per fer-se a conèixer, conversar sobre les últimes notícies científiques aparegudes a la premsa o fins i tot fer petar la xerrada sobre qualsevol altre tema.

La immediatesa i l'abast de Twitter van servir per a convocar els participants. Sota el hashtag #bfsb, la comunitat catalana de divulgadors, blocaires, periodistes o científics es va congregar de forma informal per parlar de ciència.

Una vegada més, l'èxit de convocatòria va servir per a proposar el *Beer for Science* Forum com una activitat fixa en el calendari per a què els comunicadors puguin trobar-se i parlar de ciència.

Més informació al blog de *Beer for Science*:

<http://beerforscience.wordpress.com/>

Nou Museu del Gas

A la plaça del Gas de Sabadell

(Gas Natural Fenosa). La Fundació Gas Natural Fenosa va obrir al públic les portes del Museu del Gas el passat 13 de desembre. Aquest equipament cultural especialitzat en energia i medi ambient ha iniciat la seva activitat amb visites de grups escolars que ja han fet reserva.

D'abast estatal, és l'únic museu a Catalunya i Espanya dedicat a la indústria del gas, i està ubicat a la plaça del Gas de Sabadell, en un edifici rehabilitat que ja acull la Fundació Gas Natural Fenosa. L'entitat té previst realitzar properament un acte oficial d'inauguració d'aquest nou equipament.

El Museu del Gas té com a objectiu preservar i difondre el patrimoni històric dels sectors del gas i l'electricitat, l'evolució tecnològica i el seu impacte a la societat, com també explorar el futur de noves energies i la seva interacció amb el medi ambient.

Museu del Gas de la Fundació Gas Natural Fenosa. © De la fotografia: Fundació Gas Natural Fenosa, 2011. Fotògraf: Mihail Moldoveanu.

Els orígens i el futur de l'energia

A la seva exposició permanent, el Museu del Gas proposa un recorregut per la història de la companyia, des de l'any 1843, com a Sociedad Catalana para el Alumbrado por Gas, fins a l'actual Gas Natural Fenosa. També ofereix una descripció de l'evolució de les indústries del gas i l'electricitat als segles XIX i XX a través dels canvis socials que comporten els nous invents i les noves tecnologies.

A més a més, la mostra reflexiona sobre el present i el futur de l'energia, sobre la importància d'utilitzar de manera eficient els recursos naturals i sobre com obtenir energia de forma continuada, econòmica i de baix impacte ambiental.

El Museu del Gas acull també l'Arxiu Històric de la Fundació Gas Natural Fenosa, que ocupa més de 3000 metres de prestatgeria i recopila documents de l'empresa energètica arrelada a Catalunya, des dels seus inicis societaris.

L'equipament és, a més, un centre de documentació que fomenta la recerca del patrimoni industrial dels sectors del gas i l'electricitat, combina les exposicions permanent i temporals amb l'organització de cursos i conferències, a més d'un ampli ventall d'activitats i tallers didàctics adreçats al públic escolar.

Un edifici històric

El Museu del Gas està situat en un edifici catalogat de finals del segle XIX, construït per produir electricitat a partir de motors de gas, i que ha estat curosament rehabilitat per a la nova finalitat museística. L'edifici original va ser construït per l'empresa La Energía de Sabadell, sota el projecte de Juli Batllellé, arquitecte modernista col·laborador de Gaudí.

L'edifici històric s'ha complementat amb una construcció moderna que permet el diàleg arquitectònic entre el passat i el futur, de manera coherent amb el discurs museístic. El projecte ha estat desenvolupat per l'oficina Varis Arquitectes, guardonada amb el Premi Nacional de Disseny 2001.

ASSOCIACIÓ CATALANA DE
COMUNICACIÓ CIENTÍFICA

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Un edifici sostenible

De forma coherent amb el discurs de la Fundació, l'edifici ha estat construït de forma sostenible, reduint-ne el seu impacte ambiental, el consum energètic, les emissions de CO₂ i el consum d'aigua. En són exemples l'ús de materials reciclats en el bastiment de la nova façana, la construcció d'un aljub a la terrassa per millorar l'aïllament de l'edifici, la producció local d'electricitat amb una pèrgola fotovoltaica, o la instal·lació d'enllumenat de baix consum.

L'exposició temporal: Juli Batllell. Un gaudini oblidat

L'edifici també disposa d'una sala d'exposicions temporals, que inicia la seva activitat amb una mostra sobre la figura de Juli Batllell, autor de l'edifici històric del Museu del Gas. L'exposició presentarà la vida i l'obra de Batllell, a mode d'explicació complementària addicional al conjunt arquitectònic rehabilitat.

La Fundació Gas Natural Fenosa

La Fundació Gas Natural Fenosa fou creada el 1992 per Gas Natural Fenosa, com a entitat fundadora. Les seves activitats a Catalunya i Espanya estan orientades sobretot a la sensibilització i l'educació mediambiental, bàsicament en la interfície d'energia i medi ambient.

L'entitat també desenvolupa activitats a altres països de l'Amèrica Llatina, el Magrib i Europa, així com accions de formació de professionals per al sector del gas mitjançant el Centre de Formació de l'Energia. D'altra banda, també promou activitats de tipus cultural orientades a la preservació i difusió del patrimoni històric i cultural del sector del gas, actualment a través del Centre d'Història del Gas, i en un futur molt proper, mitjançant el Museu del Gas.

2n Congrés de Comunicació Ambiental

Girona, 24 i 25 de febrer de 2012

Analitzar les noves tecnologies i les xarxes socials aplicades a la comunicació ambiental i debatre com trobar eines per difondre el missatge

ambiental i com compartir experiències. Aquests són els objectius del 2n Congrés de Comunicació Ambiental, impulsat pel Centre per a la Sostenibilitat Territorial, el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, l'associació Limnos-EdC, la Demarcació de Girona del Col·legi de Periodistes de Catalunya, el Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya, la Diputació de Girona i l'Ajuntament de Girona.

El congrés tindrà lloc el 24 i 25 de febrer a la Casa de Cultura de Girona (plaça de l'Hospital 6, Girona).

2n Congrés de Comunicació Ambiental 24 i 25 de febrer de 2012

Inscripcions

Les inscripcions que es realitzin abans del 31 de desembre de 2011 tindran un descompte d'un 20%. Podeu consultar totes les tarifes i més informació sobre aquest esdeveniment a la seva pàgina web:

<http://congrescomunicacioambiental.cat/>

Llista de correu de l'ACCC

Els principals temes de debat durant desembre

Més ciència de l'ACCC a la premsa. Desembre ha començat amb la felicitació a Mercè Piqueras, expresidenta de l'associació, per la seva col·laboració a la secció de ciències al diari Ara. La divulgadora barcelonina va dedicar la columna a la biòloga nord-americana Lynn Margulis, morta recentment destacant-ne el valor professional i també la seva part més humana.

No només Margulis va ser una de les pèrdues recents de la divulgació científica internacional. Un participant de la llista de correu anunciava que

l'1 de desembre va morir l'escriptora alemanya Christa Wolf.

«Crec interessant recordar que era autora de la novel·la breu *Accident. Notícies d'un dia*, escrita entre juny i setembre de 1986, just després de l'accident nuclear de Txernòbil. El seguiment de les informacions que fa la narradora sobre aquest fet s'alterna amb les seves reflexions i sentiments envers l'operació que aquell mateix dia pateix el seu germà per extirpar-li un tumor cerebral», va apuntar el llistaire.

Cognoms i xocolata. «La dieta humana: biologia y cultura», el nou número de la col·lecció *Temas de Investigación y Ciencia*, va ser motiu d'anècdota ja que una de les autores del monogràfic és Marion Nestle, catedrática del departament de nutrició, estudis dels aliments i salut pública de la Universitat de Nova York. Un llistaire va aclarir que «*nest*, en anglès o en alemany vol dir "niu". "*To nestle*" en anglès és "ser al niu", tant en sentit real com figurat. En canvi, "*Nestle*", sense accent, vol dir "petit niu", en el dialecte germànic suabi, i amb accent (Nestlé) en el dialecte germànic (Schweizerdeutsch o Schwyzerdütsch) que parlen de forma col·loquial a la Suïssa alemanya».

Teatre científic. Amb el tancament de l'Any Internacional de la Química la llista es va fer ressò que el grup GCEC (Gènere, Ciència i Ensenyament de les Ciències) de la UAB van preparar l'obra de teatre *Conversa sobre química*, una adaptació de l'obra de l'escriptora d'origen suís Jane Marcet (1769-1858).

100 anys de l'arribada al pol Sud. El passat 14 de desembre, el programa *El Medi Ambient* de TV3, dirigit per Xavier Duran, va recordar els cent anys de l'arribada al pol Sud. El 1911, el noruec Roald Amundsen i quatre membres més de l'expedició que ell dirigia varen arribar al pol Sud, convertint-se en els primers humans a trepitjar aquella part del planeta. Amb aquest motiu, el programa *El medi ambient* va emetre un reportatge amb imatges que el propi Amundsen i el seu company Kristian Prestrud van obtenir i que es conserven a la Biblioteca Nacional de Noruega. En les imatges es pot veure la preparació de l'expedició a bord del vaixell *Fram*, el refugi que van preparar sota el gel per instal·lar el camp base i l'arribada a

l'extrem sud de la Terra. L'11 de desembre, el diari *Ara* publicava un reportatge de dues pàgines sobre l'expedició d'Amundsen, que signava el col·listaire Toni Pou. Un dels membres de la llista va comentar en relació a aquest fet: «No fa massa he llegit una entrevista a Roland Huntford, autor del llibre *Race for the South Pole* i un dels biògrafs del capità Scott. En el llibre, Huntford compara els diaris de les expedicions de Scott i Amundsen i analitza els factors que van fer fracassar Scott i desmitifiquen la seva llegenda. L'entrevista recull coses curioses com ara que l'expedició anglesa era tècnicament superior però que Scott mai va voler provar els tractors que havien de portar el material en condicions extremes, perquè els *gentlemen* no fan pràctiques. Tampoc va voler que el seu equip es vestís amb pells, perquè les persones civilitzades, a diferència de les salvatges, no les utilitzen. L'expedició de Scott es va fer a peu quan les condicions eren ideals per a l'esquí. Les persones de l'equip d'Amundsen comptaven amb més de cent anys d'experiència acumulada en la pràctica de l'esquí i les de l'equip de Scott no més de cinc. També critica fortament el caire científic que Scott va voler donar a la seva expedició». També a la llista es va mencionar que «al setmanari *El Temps* es va recordar la petjada catalana a l'Antàrtida: Oriol Ballester va entrevistar la biòloga Josefina Castellví, qui va recordar els viatges dels catalans Oriol Domènec –qui afirma que va refusar una oferta per fer una base espanyola a l'Antàrtida que li va fer Manuel Aznar, ambaixador espanyol a l'Argentina (i avi de José Maria Aznar)–, Antoni Ballester, Agustí Julià, Joan Rovira, Francesc Sabat –qui va batejar la collada Catalana– els valencians Manuel Puigcerver i Jorge Enrique, i ella mateixa».

Hi ha solució energètica de futur després del petroli? Aquest és el títol d'un article del CSIC que ha despertat interès entre la comunitat virtual de l'ACCC. L'article indica que «encara que no hi ha acord unànim sobre la data, gairebé tots els experts coincideixen que arribarà un moment en què els combustibles fòssils, bàsicament petroli, no podran cobrir la demanda creixent. Aquest punt límit, que s'ha anomenat *peak oil*, podria donar-se en les properes dècades i serà una pertorbació

important per a la societat si no es construeix una energia primària alternativa.»

Nou planetari a CosmoCaixa. Els membres de la llista de distribució de correu de l'ACCC recomanen visitar el nou planetari de CosmoCaixa. El passat 13 de desembre se'n va fer la inauguració i els assistents «van poder fer un tastet del planetari bé com a projector d'estrelles, que permet viatjar pel cosmos en alta resolució i en tres dimensions, o bé com a projector de pel·lícules "immersives", és a dir, pel·lícules en les quals la càmera es fica en els llocs més insospitats», escrivia un dels participants.

Teràpies naturals. La llista va comentar que el Ministeri de Ciència i Innovació va publicar el primer document d'anàlisi de la situació de les teràpies naturals. Un dels participants ha lamentat que els col·legis de farmacèutics de Barcelona, Tarragona, Girona i Balears segueixin fent cursos d'homeopatia. Hi va haver qui va ironitzar sobre el document del Ministeri: «a mi m'agrada la frase que diu "esta ausencia de demostración de su eficacia no debe ser considerada siempre como sinónimo de ineficacia". La farà servir com a defensa quan alguna cosa em surti malament».

Minifeines i minisous. Una oferta de treball en comunicació científica vista a Twitter va causar molt rebombori a la llista de correu arribant a un total de 21 comentaris. Una llistaire va advertir que els responsables de l'oferta pagaven «entre 2,5 i 4 euros la peça de 400 línies». Un llistaire va assumir com a acceptable aquest tipus d'oferta tenint en compte el context de crisi. Però en general les opinions han sigut per a criticar aquests tipus de remuneracions. Un llistaire va fer càlculs per a fonamentar les crítiques: «Si, com deia l'oferta», a la cotització d'autònom que has de pagar (arrodoniment a 245 €/mes) el divideixes per 8 = 30,6 i el multipliques pel temps que trigues a redactar 800 paraules, jo que sóc lent poso 3 hores (i això si domino el tema) = 91,8 hores i em retinc l'IRPF (si començo, el 7%; si no, ja vaig al 18%) = > 91,8 × 1,07 = 98 hores. És a dir, que per pagar-me els autònoms hauria de treballar 100 hores. Si treballés tots els dies 10 hores (sense

festes), a dia 10 ja els hauria pagat, i em quedarien 20 dies per "guanyar-me molt honradament" 500 eurillos. Digues vulgar al sou, perquè el teu treball no serà divulgar, sinó sobreviure».

Finalment, una de les notícies del mes és la desaparició del Ministeri de Ciència i Innovació al nou govern espanyol. «Passem a *Economía y Competitividad*. Hi ha una Secretaria d'Estat prevista d'*Investigación e Innovación*. És com a Catalunya, en principi. Les diferències es faran evidents ben aviat», va aclarir un dels llistaires.

Fin al 27 de desembre, la llista de correu de l'ACCC havi rebut 223 missatges en aquest mes. El total de 2011 puja a més de 3638.

Apunta't a la llista:

<http://www.accc.cat/index/pg/44/477>

Raconet de la llengua

La terminologia científica (I)

Una gran part de les notes de premsa sobre ciència que es generen avui dia arriben als mitjans de comunicació o periodistes en anglès. A l'hora d'elaborar-ne una notícia en català —o en castellà— no sempre és suficient un bon coneixement d'anglès. Cal dominar també la terminologia o si més no, saber on recórrer per solucionar els problemes que puguin sorgir. El TERMCAT és una institució que compta amb recursos per resoldre molts dubtes terminològics i de llengua. La seva adreça d'Internet (www.termcat.cat) hauria de ser en la barra d'adreces d'interès del navegador de tothom que es dediqui a la comunicació. Pel que fa als neologismes, el TERMCAT compta amb la Neoloteca, un banc de dades que conté els termes normalitzats per aquesta institució des de l'any 1986, amb la seva correspondència en castellà, anglès i en molts casos també en altres llengües. Pot consultar-se en línia a l'adreça www.termcat.es/neoloteca, des d'on també pot descarregar-se el diccionari de neologismes actualitzat.

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

EUSJA

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Quan apareix un terme nou en anglès — actualment la llengua de la ciència— els mitjans no poden esperar que el TERMCAT decideixi com caldra dir-ne en català. Per a aquests casos, aquesta entitat compta amb un altre recurs. Es tracta de l'Antena de Terminologia, que funciona com una llista de distribució en què participen el mateix TERMCAT i representants de mitjans de comunicació i d'algunes entitats relacionades amb la llengua o amb la comunicació. L'Antena proporciona recursos per resoldre, de vegades de manera provisional, dubtes terminològics i perquè tots els mitjans i entitats que hi participen puguin conèixer el parer d'altres mitjans pel que fa a casos dubtosos. Al mateix temps, fa possible que el TERMCAT conegui les necessitats terminològiques del moment i la possibilitat que les propostes que aprova siguin aplicades pels diversos mitjans. Els socis i sòcies de l'ACCC que tinguin algun dubte terminològic poden fer la seva consulta a l'Antena de Terminologia a través de l'Associació, que participa en aquest projecte.

Mercè Piquer

Benvinguda als nous membres de l'ACCC

A la Junta de l'ACCC celebrada durant el mes de desembre es va aprovar que Cinta Bellmunt, Gerardo Costea, Sergi Martínez, Charo Sierra, Mònica Soriano i Adrià Tauste siguin membres de l'ACCC.

Si encara no ets soci/a, informa't al nostre web:
<http://bit.ly/lw9KgH>.

L'ACCC a Internet

Segueix-nos a:

Web: www.accc.cat

Twitter: <https://twitter.com/ACCC>

Facebook: <http://on.fb.me/hTDrQc>

Flickr: <http://www.flickr.com/photos/accc/>

LinkedIn (empresa i grup): <http://linkd.in/ceddtJ>

<http://linkd.in/aaisv4>

Vimeo: <http://vimeo.com/accc>

Us recordem que si voleu subscriure-us a la llista de distribució de l'ACCC
<http://groups.yahoo.com/group/acccnet>

Entitats col·laboradores de l'ACCC

